

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ **Π. Ε. ΣΕΡΡΩΝ**
ΤΜΗΜΑ : ΦΥΤΙΚΗΣ & ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Πληροφορίες: Ρόιδος Νικόλαος
Κωστοβασίλη Μαρία
Σολδάτου Ελένη
Τηλέφωνο : 23213 - 55190, 55210
Fax: 23213 - 55108
Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Ομοιοίας
Τ.Κ. : 62125 Σέρρες
Email : soldatou@serres.pkm.gov.gr

Σέρρες 7 Σεπτεμβρίου 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 18099

ΠΡΟΣ : Όπως ο Π.Δ.

**3^ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕΡΡΩΝ**

1. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος του Δελτίου είναι η έγκαιρη ενημέρωση των παραγωγών για την εξέλιξη της βαμβακοκαλλιέργειας και την αποτελεσματική φυτοπροστασία των βαμβακοφυτειών τους.

2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Μετά το πρώτο 5ήμερο του Αυγούστου, εμφανίσθηκε, επιτέλους, η εικόνα ενός κανονικού καλοκαιριού. Επεκράτησαν, μέχρι και σήμερα, υψηλές θερμοκρασίες, χωρίς βροχοπτώσεις.

Οι βαμβακοπαραγωγοί έχοντας γλυτώσει ποτίσματα ως τις αρχές Αυγούστου, έκαναν με εντατικό ρυθμό τις αρδεύσεις που ήταν αναγκαίες αυτό το διάστημα. Τα ποτίσματα συνεχίσθηκαν, στα εξωχώραφα, μέχρι τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου.

Οι παραπάνω καιρικές συνθήκες ήταν ευνοϊκές για τη βαμβακοκαλλιέργεια - βοηθώντας στην πρωίμηση και την πλούσια καρποφορία των φυτών. Σε συνδυασμό με την επαρκή άρδευση, έχουν οδηγήσει σε μία πολύ καλή εικόνα των βαμβακοφυτειών.

3. ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ

Οι πρώτες προνύμφες της επικίνδυνης 2^{ης} γενιάς του πράσινου σκουληκιού έκαναν την εμφάνισή τους περί την 30^η Ιουλίου. Κάναμε μια μεγάλη εξόρμηση ενημέρωσης, μοιράζοντας σε όλα τα βαμβακοπαραγωγικά χωριά το σχετικό φυλλάδιο οδηγιών μας και πραγματοποιώντας ενημερωτικές συναντήσεις, προκειμένου οι παραγωγοί να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους και να αξιοποιήσουν τα ωφέλιμα έντομα που είχαν διασώσει με την αποφυγή των ψεκασμών.

Δυστυχώς, όμως, λίγοι παραγωγοί διατήρησαν την απαραίτητη ψυχραιμία. Φέτος ήταν πολύ πιεστική η δράση των «αντίρροπων δυνάμεων» και μέσα στο κλίμα «μεταδοτικού πανικού» που διαμορφώθηκε (όπως κάθε χρόνο), πολλοί παραγωγοί (το 60-70% περίπου), παρασύρθηκαν σε βιαστικούς ψεκασμούς από τις 21-22 Ιουλίου, χωρίς να έχουν εμφανισθεί προνύμφες του Αυγούστου - στο «νεκρό διάστημα» μεταξύ των δύο γενεών.

Τελικά, η εμφάνιση αυτής της γενιάς ήταν από τις πιο υποτονικές που είχαμε διαχρονικά στην περιοχή μας, με πολύ μικρούς πληθυσμούς, που μετά βίας έγιναν αντιληπτοί.

Μία μειοψηφική κατηγορία των βαμβακοπαραγωγών, που παρέμειναν σχετικά ψύχραιμοι, ψέκασε τις τελευταίες μέρες του Ιουλίου – πρώτες μέρες του Αυγούστου. Κάποιοι καθυστέρησαν αυτόν τον ψεκασμό μέχρι και τις 6-8 Αυγούστου. Σε όλες, σχεδόν, τις περιπτώσεις δεν χρειάζονταν χημικές επεμβάσεις, αφού η προσβολή ήταν πολύ πιο κάτω από το όριο επέμβασης. Αλλά ήταν τέτοιο το κλίμα που διαμορφώθηκε, που χρειάστηκε πολύ κουράγιο για να καθυστερήσουν, έστω, αυτόν τον αχρείαστο ψεκασμό για 10 – 15 μέρες και να τον κάνουν αφού είχε εμφανισθεί η προσβολή.

Υπήρξε και ένα μικρό ποσοστό (5-10%, περίπου), καλά εκπαιδευμένων παραγωγών που δεν προχώρησαν σε χημική καταπολέμηση και πέρασαν τη γενιά αφέκαστοι, όπως ήταν και το σωστό. Το φυσιολογικό για τη χρονιά, έφθασε να μοιάζει με άλλο.

Επειδή αυτός ο πολύ βιαστικός ψεκασμός (20-22 Ιουλίου) ακολουθήθηκε από έναν Αύγουστο με εντελώς υποτονική προσβολή, ανησυχούμε μη καταλήξουν οι παραγωγοί σε λαθεμένα συμπεράσματα. Μη θεωρηθεί ότι ήταν σωστοί οι προληπτικοί ψεκασμοί, αφού στο τέλος όλα εξελίχθηκαν καλά. Για το λόγο αυτό συνεχίζουμε τις συναντήσεις μαζί τους, προκειμένου να τους εξηγήσουμε ότι αυτός ο βιαστικός ψεκασμός ήταν ένα αδιαμφισβήτητο λάθος, που τους έβαλε σε μεγάλο κίνδυνο. Ένα λάθος που δεν πρέπει να επαναληφθεί σε επόμενη χρονιά. Όπως λέγαμε και στις οδηγίες μας, η βιασύνη στην αντιμετώπιση της γενιάς του Αυγούστου δεν έχει σοβαρές συνέπειες τις ήσυχες χρονιές – πολύ περισσότερο στον φετινό Αύγουστο, με την ανύπαρκτη προσβολή.

Εκείνο που μας ανησυχεί, τους λέμε, είναι οι συνέπειες που θα έχει αυτή η βιαστική έναρξη των ψεκασμών σε χρονιά μεγάλης προσβολής. Τονίζουμε πως στη χρονιά της επιδημίας, οι συνέπειες της πρόωρης εξολόθρευσης των ωφελίμων θα είναι πολύ σοβαρές, θα είναι δραματικές. Θα χρειαστούν και πολλοί ψεκασμοί και, στο τέλος, θα έχουμε και μεγάλες ζημιές. Θα επαναληφθούν, τους θυμίζουμε, τα αντίστοιχα ολέθρια αποτελέσματα στην τελευταία επιδημία, του 2012, για όσους παραγωγούς δεν έδρασαν με τον ενδεδειγμένο τρόπο. Ξέρουμε ότι σε μια ανάλογη χρονιά «θα χυθεί, πάλι, πολύ αίμα», αν ενεργήσουμε με αντίστοιχα λαθεμένο και βιαστικό τρόπο. Γι' αυτό επιμένουμε στην εκπαίδευσή τους, για να προλάβουμε και να αποφύγουμε τέτοιες μεγάλες ζημιές.

Πληροφορούμενοι και οι ίδιοι τις σοβαρές ζημιές σε άλλες περιοχές (βόρειο Έβρο), από το πράσινο σκουλήκι, αναρωτιούνται γιατί εκεί οι παραγωγοί δεν καλύφθηκαν από τις «15θήμερες ασπίδες προστασίας» και δεν λειτούργησαν σωτήρια τα «αποτελεσματικά» εντομοκτόνα. Προβληματίζονται και συμφωνούν στο τέλος ότι ο πολύ δυνατός μηχανισμός εθισμού του πράσινου σκουληκιού απέναντι στα εντομοκτόνα είναι παρών και δεν πρέπει και οι ίδιοι να το διαπιστώσουν, με επώδυνο τρόπο, σε χρονιά επιδημίας. Δηλώνουν μετανιωμένοι που δεν μπόρεσαν και φέτος να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους στην κρίσιμη «τελική ευθεία» και να αξιοποιήσουν τη δράση του καλύτερου «εντομοκτόνου», των ωφελίμων εντόμων. Με δεδομένο, μάλιστα, ότι η μεγάλη πλειοψηφία των παραγωγών ακολούθησε τις υποδείξεις μας και έφθασε χωρίς ψεκασμούς μέχρι τις 20 Ιουλίου. Σε μια χρονιά με τόσο χαμηλή προσβολή, που το σύνολο σχεδόν της καλλιέργειας μπορούσε να βγει χωρίς χημικές επεμβάσεις, επαναλήφθηκαν, σε χειρότερο βαθμό, τα γνωστά λάθη. Δηλώνουν ανήμποροι να παραμείνουν ψύχραιμοι το επίμαχο διάστημα και ζητούν την ακόμα εντονότερη παρουσία μας εκείνη την περίοδο.

Ιασσίδες

Όπως αναφέραμε και στα προηγούμενα δελτία μας αποτέλεσαν το ιδιαίτερο εντομολογικό πρόβλημα της φετινής χρονιάς. Ταλαιπώρησαν αρκετές φυτείες ως τα μέσα Αυγούστου. Η χημική τους καταπολέμηση, στο σύνολο σχεδόν των περιπτώσεων, αποδείχθηκε ατελέσφορη, ενώ οδήγησε σε ιδιαίτερη έξαρση του τετρανύχου.

Οι παραγωγοί παρατήρησαν την ιδιαίτερη ευαισθησία των λειόφυλλων ποικιλιών σε αυτόν τον εχθρό και, αντίστοιχα, τη μειωμένη προσβολή στις ποικιλίες με τραχύ φύλλωμα. Το γεγονός αναμένεται να τους επηρεάσει στην επιλογή των ποικιλιών που θα επιλέξουν να καλλιεργήσουν τις επόμενες χρονιές.

Τετράνυχος

Όπως προαναφέρθηκε, παρουσίασε αξιόλογη έξαρση στις φυτείες που έγιναν άσκοποι ψεκασμοί για την αντιμετώπιση, ιδίως, των ιασσίδων.

Με ένα καλοκαίρι βροχερό ως τις αρχές Αυγούστου και, επομένως, αποτρεπτικό για την παρουσία του, εμφάνισε απρόσμενη έξαρση μέσα στον Αύγουστο, εξ αιτίας της διατάραξης της βιολογικής ισορροπίας. Το πρόβλημα έληξε προς τα τέλη Αυγούστου, όταν το μεγάλωμα της νύχτας και οι πρωινές δροσιές οδήγησαν στην κάμψη της δράσης του.

Άλλοι εχθροί :

Δεν υπήρξε αξιόλογη παρουσία άλλων εχθρών της καλλιέργειας.

4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ – ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Στις 29 Αυγούστου εκδώσαμε το φυλλάδιο με οδηγίες για την αντιμετώπιση της τρίτης γενιάς, που δεν είναι επικίνδυνη και το μοιράσαμε στα ΜΜΕ, τους Δήμους, φορείς και τους παραγωγούς (το επισυνάπτουμε).

Παρόμοια, στις 7 Σεπτεμβρίου, εκδώσαμε το φυλλάδιο με οδηγίες για την αποφύλλωση. Θα διανεμηθεί με ανάλογο τρόπο.

Επισυνάπτονται:

1. [Φυλλάδιο με οδηγίες για την αντιμετώπιση της 3^{ης} γενιάς του πράσινου σκουληκιού στο βαμβάκι.](#)
2. [» για την αποφύλλωση του βαμβακιού.](#)

**Ο Διευθυντής
Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής**

Λεωνίδα Β. Βαρούδης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

ΠΡΟΣ:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ & ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ, Αγ. Λουκάς – Τέρμα Αμυνταίου Τ.Κ. 65110, Καβάλα
2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ

ΚΟΙΝ:

1. ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ, Μεραρχίας 1, Τ.Κ. 62122, Σέρρες
2. ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ, κ. Κιορπέ 22, Τ.Κ. 62041, Ροδολίβος
3. ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ, Ηρώων 2 ,Τ.Κ. 62200, Νιγρίτα
4. ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ, Πλατεία Μπακογιάννη 2, ΤΚ 62042, Ηράκλεια
5. ΔΗΜΟΣ ΕΜΜ. ΠΑΠΠΑ, Τ.Κ. 62046, Χρυσό
6. ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ, Τ.Κ. 62042, Νέα Ζίχνη
7. ΔΗΜΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗΣ, Ελευθερίου Βενιζέλου 34, ΤΚ 62300, Σιδηρόκαστρο
8. Αγροτικό Συνεταιρισμό «Ένωση Αγροτών Ν. Σερρών», Εμμ. Ανδρόνικου 45, ΤΚ62121, Σέρρες
9. » ΕΑΣ Βισαλτίας, Κ. Καραμανλή 19, ΤΚ62200, Νιγρίτα
10. Σύλλογος Επαγγελματιών και Εμπόρων Γεωργικών Εφοδίων Ν. Σερρών, Ηροδότου 33, Τ.Κ. 62100, Σέρρες